

Spis treści

Wstęp	11
Tradycja	13
Metody	21
Źródła, literatura	26
Cel	27
Struktura pracy	32

CZĘŚĆ I • Na tropach tradycji

ROZDZIAŁ 1 • Ułamki – rozproszone świadectwa	39
1. Punkt wyjścia – <i>Dagome iudex</i>	39
2. Żywoty i pasja (pasje) św. Wojciecha	49
<i>Vita prior</i>	49
<i>Vita Brunonis</i>	52
<i>Pasja z Tegernsee</i>	56
3. Św. Brunona z Kwerfurtu <i>Żywot Pięciu Braci</i> i list do Henryka II	59
4. <i>Epitafium Bolesława Chrobrego</i>	62
5. <i>Kodeks Matyldy</i>	74
6. Modlitewnik księżnej Gertrudy	84
7. Dokument księcia Bolesława dla benedyktynów mogileńskich	91
8. List Władysława Hermana dla katedry w Bambergu	91
9. Dokument legata Idziego, kardynała Tusculum	96
ROZDZIAŁ 2 • Przekazy rocznikarskie	100
1. Źródła	101
2. Modele początków polskiego rocznikarstwa	106
3. Etapy upamiętniania tradycji	108
4. Hipotetyczny kształt tradycji	119

CZĘŚĆ II • Kodyfikacja czy powstanie tradycji?

ROZDZIAŁ 1 • Pierwsza „wielka narracja” – <i>Kronika Anonima</i>	131
1. Dyskusja nad genezą i strukturą <i>Kroniki</i>	134
Cel spisania <i>Kroniki</i> – tylko chwała Krzywoustego?	135
„O kim” czy „o czym” ta <i>Kronika</i> ?	137
„Epilog” księgi pierwszej	139
Polska i Słowiańszczyzna	141
Opowieść o Polsce przed opowieścią o Bolesławie?	145
Problem autorstwa <i>Kroniki</i>	150
Autor	150
Anonim wobec informatorów	153
Kancelarz Michał – współpracownik Galla	156
Gall wrogiem duchowieństwa?	161
Starcy	162
Kim byli informatorzy?	164

Źródła Anonima – źródła pisane i tradycja ustna	166
<i>Liber de passione martiris</i> , przywilej papieża Sylwestra	166
Roczniki	168
Tradycja ustna w <i>Kronice</i>	170
Złożona struktura <i>Kroniki</i>	172
2. Anonima wykład tradycji rodowej Piastów	174
W chacie Piasta	174
Siemowit i przejęcie władzy	184
Pogańscy Piastowie	189
Zapowiedź przejścia – druga uczta	193
Mieszko	196
Pogański władca	196
Dąbrówka i chrzest	199
Bolesław Chrobry	202
Imperium	202
Idealny władca imperium	215
Wywód, cz. 1. Wprowadzenie, rola sprawiedliwości, równości	215
Egzemplum	218
Wywód, cz. 2. Znaczenie pobożności	221
Idealne rządy idealnego władcy	223
Wzór – święty z dynastii Piastów?	228
Mieszko II	233
Kazimierz Odnowiciel	235
Dzieciństwo i wygnanie	235
Zniszczenie Polski	236
Powrót i odnowienie kraju	238
Bolesław Śmiały	242
Majestat króla	243
Władca wojownik	246
Król szczodroblivy	248
Upadek	251
Konflikt z biskupem Stanisławem	251
Bolesław na Węgrzech	254
Mieszko Bolesławowic	258
Władysław Herman i cień Bolesława Krzywoustego	262
Cudowne poczęcie Bolesława	262
Cudowność poczęcia – relacja główna	262
Cudowność poczęcia – relacja „Epilogu” księgi pierwszej	265
<i>Gesta Hermana</i>	267
Bolesław i Zbigniew	271
Bunt Zbigniewa przeciw ojcu	271
Sojusz Zbigniewa i Bolesława	278
Bolesław na drodze do władzy	281
Upadek Sieciecha	285
Znaki i zapowiedzi	290
Czas współrzędów	294
Walka o władzę	308
Wygnanie brata	310
Jedynowładca Bolesław	313
Początki rządów	313
Pan wojny	316

Bóg daje zwycięstwo	317
Wobec cesarza	319
Śmierć Świętopelka	326
Czeska epopeja	328
Pruskie intermezzo	331
Problem Zbigniewa	332
Urwana narracja	339
3. Anonima tradycja rodu potomków Piasta	341
ROZDZIAŁ 2 · Po Anonimie... Tradycja Bolesławowa a żywoty biskupa Ottona z Bambergu ...	350
1. Otton, Władysław Herman i Judyta Salicka	351
2. Książę Bolesław i Kościół Chrystusowy	357
3. Bolesław III jako wojownik i inicjator misji pomorskiej	361
CZĘŚĆ III • Tradycja w działaniu	
ROZDZIAŁ 1 · Życie rodziny a tradycja rodzinna	373
1. Dziecko wprowadzane w obręb tradycji – problem imiennictwa	373
2. Polityka dynastyczna – mariaże	384
3. Kult świętych we władztwie Piastów – rodowa tradycja religijności?	388
ROZDZIAŁ 2 · Piastowski gest	400
1. Dzieci oddane w świat <i>sacrum</i>	402
2. Przejmowanie władzy – dziedziczenie kopii włóczni św. Maurycego	404
3. Władca definiowany gestem i... komentarzem	413
Bolesław Chrobry i Mieszko II	415
Bolesław Szczodry – Władysław Herman – Bolesław Krzywousty	419
Kłopotliwe bulle – od Śmiałego do Kędzierzawego?	422
Piastowska tradycja ikonografii władzy	424
4. Umarli i żywi – Władysław Herman i Bolesław Krzywousty	425
5. Miejsca władzy – miejsca tradycji?	434
ROZDZIAŁ 3 · Tradycja: fundacje i pamięć	452
1. Polska	454
Fundacje dla kleru diecezjalnego	455
Klasztory	458
Zabytki ruchome	464
Wobec śmierci	465
Zapiski o zmarłych dobrodziejach	465
Nekropolie	471
Epilog. Salomea z Bergu i horyzont piastowskiej memorii	479
2. Rzesza	481
Augsburg	481
Fulda	487
Magdeburg	492
Lüneburg	495
Naumburg	497
Bamberg	499
Merseburg	507
Niederaltaich	509
Brauweiler	511
Ratyzbona (Regensburg)	518
Pegau	524
Kwedlinburg i Gandersheim	525